

Kodeks ponašanja za dobavljače SURFMONT-a

(Status Decembar 2023)

Održivosti je sastavni dio naše korporativne kulture kao porodičnog poslovanja. Odgovorni smo poslodavci i poslovni partneri.

Od naših dobavljača se očekuje da iz predostrožnosti slijede pristup za upravljanje etičkim, društvenim i ekološkim rizicima, kao i rizicima vezanim za lanac nabavke.

Stim u vezi, zahtijevamo od naših dobavljača da se pridržavaju sljedećeg:

1. Etika

1.1 Usklađenost sa zakonom

Dobavljač će se u potpunosti pridržavati zakona važećeg pravnog sistema.

1.2 Poštena konkurencija

Pravila fer konkurencije su apsolutni preduslov za tržišnu ekonomiju zasnovanu na učinku u cilju promovisanja ekonomske efikasnosti, razvoja i inovacija. Stoga će dobavljač obavljati svoje poslovanje u skladu sa poštenom konkurencijom i u skladu sa svim primjenjivim antimonopolskim zakonima.

1.3 Zabrana korupcije i mita

Dobavljač neće tolerisati bilo kakvu vrstu korupcije uključujući mito i iznudu niti će se u nju uključivati u bilo kom obliku. Ovo takođe uključuje bilo kakve nezakonite ponude plaćanja ili slične naknade državnim službenicima kako bi uticali na njihovo donošenje odluka. Zaposlenicima SURFMONTA-a neće se ponuditi pokloni koji bi se mogli shvatiti kao mito.

U svakom slučaju, neprikladni pokloni se ne smiju nuditi kako ne bi uticali na poslovni odnos, i ne smiju kršiti važeće zakone ili etičke standarde.

1.4 Spriječavanje pranja novca

Dobavljač će se pridržavati svih primjenjivih zakona protiv pranja novca i provoditi mjere potrebne za spriječavanje aktivnosti pranja novca. SURFMONT će prihvatiti samo sredstva dobijena iz legalnih izvora.

1.5 Zaštita podataka

Dobavljač će prikupljati i štititi sve lične podatke u skladu sa Uredbom o zaštiti podataka važećeg pravnog sistema.

1.6 Povjerljivost

Dobavljač će poštovati povjerljive poslovne informacije drugih i štititi odgovarajuća prava.

1.7 Identifikacija zabrinutosti

Dobavljač će ohrabriti i obezbjediti sredstva za svoje zaposlenike da povjerljivo prijave zabrinutosti, žalbe ili potencijalno nezakonite aktivnosti na radnom mjestu, odnosno u poslovnim aktivnostima, bez prijetnje odmazdom, zastrašivanjem ili uznemiravanjem. Dobavljač će ispitati takve izvještaje i preduzeti korektive mjere ako je potrebno.

1.8 Lokalne zajednice

Dobavljač će poštovati ekonomske, socijalne i ekološke probleme lokalnog stanovništva u području svog poslovanja.

2. Rad i ljudska prava

2.1 Ljudska prava

Dobavljač će poštovati lično dostojanstvo, privatnost i ljudska prava svakog pojedinca. Zaštita međunarodno proglašanih ljudskih prava će se poštovati i podržavati. Dobavljač treba da spriječi saučesništvo u kršenju ljudskih prava.

2.2 Inkluzija i raznolikost

Dobavljač će podsticati jednake mogućnosti za zapošljavanje i jednak tretman svojih zaposlenih bez obzira na boju kožu, nacionalnost, socijalno porijeklo, potencijalni invaliditet, seksualnu orijentaciju, politička i vjerska uvjerenja, kao i pol ili godine.

2.3 Bez uznemiravanja i prinude

Dobavljač neće tolerisati ponašanje (uključujući pokrete, govor i fizički kontakt) koje se smatra seksualnim, prijetućim, uvrijedljivim ili eksploatatorskim.

2.4 Pošteni uslovi rada

Dobavljač će osigurati adekvatnu nadoknadu, zakonski utvrđenu minimalnu nacionalnu platu i pridržavati se maksimalnog radnog vremena utvrđenog zakonom važećeg pravnog sistema.

2.5 Proces zapošljavanja

Dobavljač treba osigurati pravedan i u skladu sa zakonskim normama regulisan proces prijave i postupak zapošljavanja, što će između ostalog podrazumijevati da kandidati nisu dužni plaćati naknade za zapošljavanje ili bilo koje povezane naknade bilo koje vrste za zapošljavanje, kao i da svi kandidati dobiju pismeni ugovor na jeziku koji dobro razumiju.

2.6 Zabrana prisilog rada

Dobavljač neće nikoga zaposliti protiv svoje volje niti prisiljavati bilo koga da radi. Prakse kao što je iznuda, na primjer uzimanje nečijeg pasoša ili slično, nisu prihvatljive.

2.7 Zabrana dječijeg rada

Dobavljač ne smije zaposliti nikoga bez dokaza da ima najmanje 15 godina. U zemljama u razvoju koje potpadaju pod Konvenciju MOR-a 138 i stoga su izuzete, minimalna starosna dob može se smanjiti na 14 godina. Takođe, zabranjuje se zapošljavanje djece mlađe od 18 godina za:

- a) korišćenje, dovođenje ili nuđenje djeteta za prostituciju,
- b) nedopuštene aktivnosti, naročito za proizvodnju ili promet drogama, i
- c) rad koji bi mogao biti štetan za zdravlje, sigurnost ili moral djeteta

2.8 Sloboda udruživanja i kolektivnog pregovaranja

Dobavljač poštuje i podržava slobodu udruživanja svojih zaposlenih u svim svojim pravnim formacijama i omogućuje pravo na kolektivno pregovaranje.

2.9 Zdravlje i sigurnost

Dobavljač će obezbjediti adekvatne sigurnosne mjere za efikasnu zaštitu svojih zaposlenih od nesreće, hemijskih, bioloških i fizičkih opasnosti, kao i od profesionalnih bolesti – uključujući odgovarajuću obuku osoblja i ličnu zaštitnu opremu. Dobavljač će identifikovati i učinkovito spriječiti relevantne rizike i hitne situacije na radnom mjestu, u javnom susjedstvu i stambenim prostorijama koje osigurava kompanija, kao i osigurati odgovarajuće planove za slučaj opasnosti, redovnu sigurnosnu obuku i postupke delovanja.

2.10 *Nezakonita deložacija*

Zabranjeno je protivpravno iseljenje i oduzimanje zemljišta, šuma i voda prilikom sticanja, građenja ili drugog korišćenja zemljišta, šuma i voda čijom se upotrebom čovjeku osigurava život.

2.11 *Neovlašćeno obezbjeđenje*

Zabranjeno je angažovanje ili korišćenje privatnih ili javnih sigurnosnih snaga za zaštitu preduzetničkog projekta kada, zbog nedostatka uputa ili kontrole od strane kompanije, postoji prijetnja upotrebe sigurnosnih snaga (I) u kršenju o zabrani mučenja i okrutnog, nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja; (II) protiv života ili tijela; ili (III) protiv slobode udruživanja.

2.12 *Druge zabrane za sprječavanje kršenja ljudskih prava*

Zabranjena je svaka druga radnja ili propust u povredi dužnosti izvan gore navedenih aktivnosti, koja direktno može na izrazito ozbiljan način povrijediti položaje ljudskih prava zaštićenih zakonom i čija je protivpravnost očigledna razumnom procjenom svih okolnosti koje se razmatraju.

3. Sigurnost proizvoda

Dobavljač garantuje da će isporučena roba u svakom pogledu biti u skladu sa zakonskim zahtjevima mjesta navedenog u kupoprodajnom ugovoru, odnosno zemlje odredišta u kojoj se roba prodaje građanima.

Sva isporučena roba mora biti u skladu s opisom, kvalitetom i uzorkom (ako postoji) s dostavljenim informacijama i biti prikladna za namjeravanu upotrebu. Dodatno, dobavljač će saopštiti sveobuhvatne zahtjeve za rukovanje proizvodom. Dobavljač garantuje da će roba prilikom isporuke biti u svakom pogledu u skladu s ugovorom i bez ikakvih nedostataka.

Specifikacije robe, crteži, uzorci, dizajni ili druge informacije koje su dostavljene moraju odgovarati namjeni robe i ne smiju imati nedostataka, npr. u proizvodnji ili materijalu.

Primjenljiva dokumentacija koja sadrži sve potrebne sigurnosne i ekološki relevantne informacije za sve opasne supstance će biti proaktivno dostavljena relevantnim stranama u slučaju legitimne potrebe.

4. Životna sredina

4.1 *Poštovanje Zakona o zaštiti životne sredine*

Dobavljač je dužan poštovati zakonske zahtjeve i međunarodne standarde koji se odnose na zaštitu životne sredine.

4.2 *Ušteda resursa*

Dobavljač će praktikovati sistemski razvoj proizvoda i usluga koji pomaže smanjenju upotrebe energije, vode i ostalih sirovina tokom cijelog životnog ciklusa proizvoda.

4.3 *Izbjegavanje kritičnih sastojaka*

Za zaštitu života na kopnu i pod vodom (biodiverziteta), dobavljač će se odlučiti za ekološki prihvatljive sirovine.

Konkretno, zabranjeno je uzrokovanje štetne promjene tla, onečišćenja vode i vazduha, štetne emisije buke ili prekomjerne potrošnje vode koja će vjerojatno:

- (I) značajno narušiti prirodnu osnovu za očuvanje i proizvodnju hrane;
- (II) uskratiti pristup nekoj osobi za sigurnu vodu za piće;
- (III) ometati ili uništiti nečiji pristup sanitarnim čvorovima, ili
- (IV) naštetiti nečijem zdravlju.

Osim toga, dobavljač treba raditi na smanjenju količine nečistih mikrosupstanci i mikroplastike u otpadnim vodama.

4.4 Nezakonito rukovanje živom i proizvodima koji je sadrže

Zabranjeno je:

- (I) proizvodnja proizvoda s dodatkom žive,
- (II) korišćenje žive i živinih jedinjenja u proizvodnim procesima, u slučaju kako je definisano i dopunjeno Minamatskom konvencijom, i
- (III) postupanje s otpadnom živom u suprotnosti s odredbama članka 11. stavka 3. Minamatske konvencije.

4.5 Ilegalna proizvodnja i upotreba hemikalija

Proizvodnja i upotreba hemikalija zabranjena je prema članu 3. stavci 1. tački (a) i Dodatku A Stokholmske konvencije od 23.05.2001. godine o postojanim organskim zagađivačima, s izmjenama i dopunama.

4.6 Rukovanje, prikupljanje, skladištenje i odlaganje otpada neprihvatljivog za životnu sredinu

Zabranjeno je rukovanje, skupljanje, skladištenje i odlaganje otpada koje nije prihvatljivo za životnu sredinu u skladu sa Stokholmskom Konvencijom od 23.05.2001. godine.

4.7 Nezakoniti izvoz ili uvoz opasnog otpada

Zabranjen je izvoz opasnog otpada kako je definisano i regulisano Bazelskom konvencijom o kontroli prekograničnog kretanja opasnog otpada i njegovom odlaganju od 22.03.1989., s izmjenama i dopunama.

4.8 Smanjenje otpada

Dobavljač će smanjiti otpad, posebno promovišući cirkularnu ekonomiju proizvodnjom proizvoda i ambalaže koji se mogu reciklirati, osiguravajući povrat vrijednih materijala za reciklažu.

4.9 Smanjenje emisija gasova staklene bašte

Dobavljač će efikasno smanjiti emisije ugljenika koje se odnose na njegove poslovne aktivnosti. S tim u vezi će promovisati maksimalne paketne narudžbe kako bi se smanjio karbonski otisak za transport.

4.10 Obnovljiva energija

Dobavljač će nastojati dati prednost korišćenju obnovljivih izvora energije u odnosu na druge izvore energije unutar svoje kompanije i tokom cijelog životnog ciklusa proizvoda.

4.11 Upotreba spornih minerala

U slučaju unošenja konfliktnih minerala dobavljač će dostaviti sve informacije prema obrascu za izvještavanje o konfliktnim mineralima u skladu s Uredbom EU o konfliktnim mineralima.

5. Transparentnost i objelodanjivanje

5.1 Izvještavanje o održivosti

Dobavljač će objaviti podatke o održivosti izvještavati o svom poslovanju istinito i u skladu sa relevantnim standardima izvještavanja.

5.2 Pružanje podataka o proizvodu

- a) Kako bi nam omogućio odgovarajuće savjetovanje s našim kupcima, dobavljač će dati sve od sebe da pruži sve relevantne podatke o proizvodu u pogledu ekoloških i održivih svojstava životnog ciklusa proizvoda, uključujući njegovu ambalažu, odnosno sastojke, mogućnost recikliranja, reciklirani sadržaj, sertifikaciju, karbonski otisak proizvoda itd., bez zahtjeva i u intervalima, u kojima se promjene događaju; ili najkasnije na zahtjev.
- b) Pružanje podataka dobavljača kao i procjena koja se temelji na njima trebala bi biti vođena službenim standardima Protokola o efektu staklene bašte.
- c) Dobavljač bi trebao postaviti učinkovite ciljeve smanjenja i biti u mogućnosti pokazati da se njima stremi.
- d) Podaci koje dostavlja dobavljač moraju biti pouzdani, uporedivi i provjerljivi.

5.3 Revizije

Dobavljač prihvata da će na zahtjev odmah dostaviti dodatne informacije i dokumente koji dokazuju usklađenost s preuzetim obavezama. Revizije se mogu provoditi tokom trajanja i u razdoblju od 1 godine nakon prestanka ugovornog odnosa osim ako zakonom nije određeno duže razdoblje. Ovo se primjenjuje

- I) kako bi se procijenilo moguće proširenje suradnje ili
- II) u slučaju opravdane sumnje o kršenju bilo koje odredbe ovog Kodeksa ponašanja, što po isključivom mišljenju SURFMONT-a utiče na poslovni odnos, ugled i/ili dobru volju SURFMONT-a i/ili bilo kojeg od njegovih kupaca.

5.4 Saradnja i mere u slučaju kršenja Kodeksa

- I) U slučaju bilo kakvog kršenja načela i zahtjeva sadržanih u Kodeksu ponašanja, ili bilo koje pravne, upravne i/ili istražne radnje poduzete protiv dobavljača, dobavljač će obavijestiti SURFMONT bez odlaganja (u mjeri u kojoj je to zakonski dopušteno).
- II) U slučaju bilo kakvih javno iznesenih pritužbi, npr. u medijima, o navodnom kršenju načela i zahtjeva sadržanih u Kodeksu ponašanja ili o bilo kojem drugom incidentu koji bi potencijalno mogao štetiti ugledu SURFMONT-a, dobavljač će SURFMONT-u dostaviti trenutnu pisanu izjavu kao odgovor na bilo koji vid takve optužbe.
- III) Ako je došlo do kršenja ljudskih prava ili životne sredine, dobavljač će poduzeti hitne i odgovarajuće korektivne radnje kako bi spriječio, zaustavio ili umanjio opseg kršenja.
- IV) Takođe, dobavljač se obavezuje da će u potpunosti sarađivati sa svakom upućenom revizijom i osigurati da poslovni partneri dobavljača takođe u potpunosti sarađuju ako se takva istraga tiče njihovog delovanja.
- V) Ako se ne može spriječiti kršenje u dogledno vrijeme, dobavljač će izraditi i sprovesti korektivni akcijski plan s konkretnim vremenskim rasporedom za okončanje ili minimiziranje kršenja bez odlaganja i, ako je moguće, zajedno s prekršiteljem.
- VI) Dobavljač će učvrstiti odgovarajuće preventivne mjere, kao što je sprovođenje kontrolnih mjera, podrška u prevenciji i izbjegavanju rizika ili sprovođenje inicijativa

specifičnih za industriju ili međuindustriju kojima se dobavljač pridružio ili će im se pridružiti kako bi povećao svoju sposobnost uticaja na počinitelja.

VII) Dobavljač će takođe razmotriti privremenu obustavu poslovnog odnosa sa svojim dobavljačem za vrijeme trajanja navedenih preventivnih mjera za smanjenje rizika te prekinuti poslovni odnos ako:

- a) je kršenje obaveza u vezi s ljudskim pravima ili životnom sredinom ocijenjeno kao vrlo ozbiljno;
- b) sprovođenje mjera razvijenih u konceptu ne popravlja situaciju nakon isteka vremena navedenog u konceptu; ili
- c) nema drugih sredstava za ublažavanje uticaja, odnosno ako ona ne obećavaju da će doći do poboljšanja

6. Lanac nabavke

6.1 Podizvođač

Dobavljač će ponoviti gore formulisane zahtjeve i standarde dalje u lancu snabdjevanja obezbjeđujući i ocjenjujući svoje ugovarače na dosljedan način.

6.2 Reglativa lanca snabdjevanja

Dobavljač će poštovati sve primijenljive zakone i propise u vezi sa upravljanjem svojim lancima snabdjevanja, na primjer, pratiće i posvetiti punu pažnju svim društvenim ili ekološkim obavezama u svom lancu nabavke.

Dobavljači će obavijestiti SURFMONT o pravnim radnjama, administrativnim istragama ili kaznenim gonjenjima koji mogu uticati na njihov odnos u vezi poslovanja sa SURFMONT-om ili koji bi potencijalno mogli negativno uticati na ugled SURFMONT-a i/ili izvršavanje njegovih odgovornosti, kao i ako postoje rizici za ljudska prava ili životnu sredinu.

Dobavljač potvrđuje:

1. Primili smo Kodeks ponašanja za dobavljače i obavezujemo se da ćemo poštovati principe i zahtjeve Kodeksa ponašanja, gdje je primjenjivo, mimo naših obaveza iz komercijalnih ugovora sa SURFMONT-om.
2. Potvrđujemo da odredbe izražene u ovom Kodeksu ponašanja čine važnu komponentu odabira i procjene dobavljača.
3. Proširićemo sadržaj ovog Kodeksa ponašanja na naše dobavljače i osigurati da budu u skladu sa ovim principima i zahtjevima.
4. Prihvatamo da SURFMONT ima pravo pisanim putem otkazati postojeće ugovore s dobavljačima i/ili narudžbenicu zasnovanu na njima, bez obavještenja ili naknade ako se:
 - a) krše načela i zahtjevi Kodeksa ponašanja, ili
 - b) ne ispunjava dovoljno obavezna saradnja.
5. Tamo gdje možemo brzo pravno djelovati, SURFMONT može iskoristiti pravo na otkazivanje kako je navedeno u ovoj izjavi tek nakon isteka razumnog roka a bez zadovoljavajućeg ishoda.
6. Slažemo se da ova izjava podliježe istom materijalnom zakonu, pravnom procesu i mjestu nadležnosti koji su dogovoreni za ugovore dobavljača sa SURFMONTom. Tamo gdje takvi sporazumi ne postoje (osim standarda koji se odnose na druge propise) ova izjava podliježe materijalnom zakonu, pravnom procesu i mjestu nadležnosti registrovane kancelarije SURFMONT-a.
7. Slažemo se da SURFMONT može da revidira i prilagodi gore navedeni Kodeks u skladu sa izmjenama i dopunama odgovarajućeg zakonodavstva, Ciljevima održivog razvoja UN ili Principima Globalnog dogovora UN. U tom slučaju, SURFMONT će nas o tome obavjestiti.

Mjesto i datum

Potpis i pečat kompanije